

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 709/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Mariom Buksom, advokátom; JUDr. Mario Buksa, právne služby, s. r. o., Červenej armády 1, Martin, proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 11C/289/2015 z 22. marca 2019, rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4Co/100/2019 z 28. novembra 2019 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7Cdo/156/2020 z 25. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. februára 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy postupom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 11C/289/2015, postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní sp. zn. 4Co/400/2019 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní sp. zn. 7Cdo/156/2020. Sťažovateľ navrhuje priznať mu primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľ sa žalobou podanou na okresnom súde proti trom žalovaným domáhal určenia, že mesto Prievidza (ďalej len „žalovaný 1“) je vlastníkom nehnuteľnosti v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] evidovanej na [REDAKOVANÉ] ako parcela číslo 3029/165 – zastavané plochy a nádvoria s výmerou 59 m² (ďalej aj „sporná nehnuteľnosť“). Žalobu odôvodnil tým, že uznesenie Mestského zastupiteľstva mesta Prievidza (ďalej len „mestské zastupiteľstvo“) č. 158/14 z 29. apríla 2014, ktorým bol schválený prevod spornej nehnuteľnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej

len „pôvodná žalovaná 2“), považuje za nezákonné a zmluvu o prevode vlastníctva k spornej nehnuteľnosti, na základe ktorej došlo k prevodu vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, považuje za absolútne neplatný právny úkon, lebo mestské zastupiteľstvo aplikovalo na priamy predaj § 9a ods. 8 písm. e) zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“), pričom nešlo o prípad hodný osobitného zreteľa. Naliehavý právny záujem žalobca odôvodnil tým, že ak súd žalobe vyhovie, spornú nehnuteľnosť nadobudne žalovaný 1 a žalobca sa bude opäť uchádzať ako žiadateľ o prevod spornej nehnuteľnosti do svojho vlastníctva. Hoci žalobca viackrát žiadal o kúpu sporného pozemku, mestské zastupiteľstvo jeho žiadosť zamietlo, resp. mu nevyhovelo bez uvedenia dôvodu. Pozemok bol schválený na odpredaj mestským zastupiteľstvom pôvodnej žalovanej 2 ako príjazd k rodinnému domu.

4. Okresný súd rozsudkom č. k. 11C/289/2015 z 22. marca 2019 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) žalobu sťažovateľa o určenie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti zamietol, keďže žalobca v konaní nepreukázal naliehavý právny záujem na takomto určení. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že prevod majetku žalovaného 1 z dôvodu hodného osobitného zreteľa podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí bol realizovaný zákonným spôsobom, ktorým obec môže previesť majetok obce na tretiu osobu. Súd dospel k záveru, že prevod bol realizovaný aj v súlade s internou smernicou č. 65 IS-65, keď dôvodom hodným osobitného zreteľa bolo to, že prevádzaný pozemok susedí s pozemkom žiadateľa. Podmienka upravená v internej smernici splnená bola, lebo prevádzaný pozemok susedí s pozemkom žalovaných 2 a 3 a je prístupovou cestou do ich garáže, do ktorej sa nemôžu iným spôsobom dostať. Aj žalobca mal o sporný pozemok záujem, ale mestské zastupiteľstvo ako kolektívny orgán rozhodlo tak, že schválilo odpredaj pôvodnej žalovanej 2 a žiadosti žalobcu nevyhovelo. Je na rozhodnutí mestského zastupiteľstva, komu schváli odpredaj majetku do vlastníctva, pričom neschválenie žiadosti o odpredaj nemusí žiadateľovi zdôvodniť. Z uvedeného potom vyplýva, že uznesenie mestského zastupiteľstva je zákonné a zmluva o prevode vlastníctva sporného pozemku je platná. Súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, lebo ak by súd vyhovel žalobe, vlastníkom by sa stal opäť žalovaný 1, ktorý môže, ale aj nemusí schváliť žiadosť žalobcu o odpredaj sporného pozemku. Žalobca v konaní nepreukázal, že vyhovujúci rozsudok by bol pre neho po právnej stránke významný, keďže v danom prípade neexistuje stav objektívnej právnej neistoty medzi stranami, ktorý by bol ohrozením žalobcovho právneho postavenia. Ak by aj súd vyhovel žalobe s daným určovacím petitom, právne postavenie žalobcu sa tým nemení. K námietkam žalobcu uviedol, že na ohliadke na mieste samom neboli zistené nedostatky na spornom pozemku, ktoré by ohrozovali zdravie rodiny žalobcu, jeho majetok a majetok susedov. Vzhľadom na to, že žalobca má odstavené vozidlo pred sporným pozemkom, žalovaní 2 a 3 sa cez tento svoj pozemok do svojej garáže vozidlom nedostanú. Žalobca práve z dôvodu, aby zabránil žalovaným 2 a 3 príjazd cez ich parcelu do garáže, odstavil pred ich parcelu, na parcelu žalovaného 1 svoje vozidlo. Žalovaní 2 a 3 nemienia sporný pozemok využívať ako prístup, resp. vstup do svojho rodinného domu, ale mienia ho využívať ako prístup svojím motorovým vozidlom do garáže. Vstup do rodinného domu majú zabezpečený z hlavnej cesty.

5. Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie, v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že by nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Namietal, že žalovaný 1 svojím nezákonným postupom pri schvaľovaní

predaja spornej nehnuteľnosti vytvoril stav, kedy dochádza k reálnemu ohrozeniu majetku žalobcu a jeho rodiny a k všeobecnému ohrozeniu spočívajúcemu v tom, že podľa vyjadrenia (odporúčania) Okresného úradu Prievidza, odboru pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie (ďalej len „okresný úrad“) č. OÚ-PD-OCDPK-2014/00001-002 z 27. februára 2014 (ďalej aj „vyjadrenie okresného úradu“), je v predmetnom pozemku uložené podzemné plynové zariadenie a plynové vedenie NN káblov, ktoré zodpovedajú v zmysle STN chodníku a priestorom, ktoré neslúžia premávke alebo státiu vozidiel. Okresný úrad preto odporučil okamžité zastavenie jej užívania ako „mestskej komunikácie“ zamedzením premávky a státiu vozidiel v uvedenom priestore. Je všeobecne známe, že neprípustné zaťaženie plynového vedenia môže spôsobiť jeho poškodenie, haváriu a ohroziť životy a zdravie ľudí. Napriek existencii tohto odporúčania, ktorým žalovaný 1 v čase schvaľovania predaja sporného pozemku disponoval, bolo rozhodnuté o jeho predaji pôvodnej žalovanej 2, aby slúžila na príjazd motorových vozidiel do garáže žalovaných 2 a 3. Za tejto situácie podľa sťažovateľa musí byť daný naliehavý právny záujem na poskytnutí súdnej ochrany ohrozenej osobe a jeho rodine. V zmysle ustanovení zákona o majetku obcí a internej smernice žalovaného 1 č. 65 IS-65 malo byť dôvodom vyhovenia žiadosti pôvodnej žalovanej 2 umožniť „prístup“ k jej nehnuteľnosti. Zo zistených skutkových okolností prípadu je zjavné, že skutočným účelom používania sporného pozemku žalovanými 2 a 3 nie je prístup k nehnuteľnosti, ale príjazd motorovými vozidlami. Súd prvej inštancie opomenul vyhodnotiť aj tento rozdiel v účele určenom v čl. 3.2.4. internej smernice žalovaného 1. Existencia naliehavosti právneho záujmu žalobcu na žalovanom petite sa preto javí byť nepochybná.

6. Krajský súd rozsudkom č. k. 4Co/100/2019 z 28. novembra 2019 rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keď sa v celom rozsahu stotožnil s jeho právnym záverom o nepreukázaní naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, ako aj s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na svojej určovacej žalobe. Jej vyhovením by sa vlastníkom opätovne stal žalovaný 1 a postavenie žalobcu by sa nijako nezmenilo. O prípadnom prevode spornej nehnuteľnosti by znovu rozhodovalo mestské zastupiteľstvo, čo znamená, že vôbec by nebolo isté, či by prevod nehnuteľnosti schválilo žalobcovi.

7. Odvolací súd k naliehavému právnemu záujmu určovacej žaloby podľa § 9b ods. 1 zákona o majetku obcí dodáva, že v tomto prípade sa naliehavý právny záujem na určovacej žalobe súdom neskúma, lebo je daný týmto zákonom v určených prípadoch – ak malo dôjsť k prevodu majetku mesta podľa § 9a ods. 1 až ods. 7 zákona o majetku obcí. V danom spore bol však povinný súd naliehavý právny záujem, a tým aj aktívnu legitimáciu žalobcu skúmať, pretože určovacia žaloba žalobcu nenapĺňala predpoklady podľa § 9b ods. 1 zákona o majetku obcí.

8. Odvolací súd posudzoval aj odvoláciu námietku žalobcu, či postupom pri schvaľovaní predaja spornej nehnuteľnosti sa vytvoril stav, kedy dochádza k reálnemu ohrozeniu majetku a života žalobcu a jeho rodiny a k všeobecnému ohrozeniu. Vo vzťahu k nej uviedol, že k prevodu pozemku ako príjazdovej cesty k objektu pôvodnej žalovanej 2 bolo k dispozícii aj vyjadrenie [REDAKOVANÉ], Bratislava, z 11. februára 2014 adresované žalovanému 1, v ktorom sa uvádza, že vytýčenie plynárenského zariadenia na spornom pozemku bolo vykonané na základe objednávky sťažovateľa 20. júna 2013 a v zápise podpísanom sťažovateľom sa nekonštatuje, že uloženie plynovodu a prípojky a ich krytie je v rozpore s STN 73 6005. Napriek uvedenému ich organizácia

urobila ústretový krok a na základe podnetu zvýšila cyklickosť kontroly daného úseku (meranie tesnosti a kontrola zosuvu na predmetnej parcele). Aj keď stavba šachty dažďovej kanalizácie spolu s kanalizačným potrubím nie je povolená príslušným úradom, neboli zatiaľ zistené skutočnosti v rozpore s ustanovením STN 73 6005. Z uvedeného teda vyplýva, že žalovaný 1 pri prevode sporného pozemku mal k dispozícii toto vyjadrenie [REDAKOVANÉ], Bratislava. Aj súd prvej inštancie v čase svojho rozhodovania konštatoval, že nebol známy havarijný stav a nedostatky pri užívaní sporného pozemku. Pokiaľ žalobca uvádza, že v dôsledku ním uvádzaných skutočností dochádza k reálnemu ohrozeniu jeho majetku a jeho rodiny, odvolací súd poukazuje na spor, ktorý v súčasnosti prebieha na okresnom súde pod sp. zn. 14C/182/2015, a kde predmetom sporu je žaloba žalobcov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] voči [REDAKOVANÉ] (pôvodnej žalovanej 2), ktorou sa domáhajú určenia, aby súd zakázal žalovanej užívať spornú nehnuteľnosť ako cestnú komunikáciu. Práve v tomto konaní je potrebné uplatniť námietky, či využívaním sporného pozemku na príjazd motorovým vozidlom je vzhľadom na žalobcom uvádzané skutočnosti ohrozený majetok a život žalobcu a jeho rodiny.

9. Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani odvolaciu námietku týkajúcu sa nevyhodnotenia skutočného dôvodu vyhovenia žiadosti pôvodnej žalovanej 2 okresným súdom. Uviedol, že prípady, ktoré žalovaný 1 považuje za dôvody hodné osobitného zreteľa pri prevodoch majetku, sú uvedené v jeho internej smernici č. 65, IS – 65 schválenej mestským zastupiteľstvom uznesením č. 61/12 dňa 27. marca 2012 v bode 3.2.4. Podľa tohto bodu ako dôvod hodný osobitného zreteľa môže byť posúdený najmä prevod uvedený v písm. a) až i). Podľa písm. c) tohto bodu ide o pozemok, ktorý susedí s pozemkom žiadateľa, na ktorom je postavená stavba, napr. rodinný dom, za predpokladu, že prevádzaný pozemok nemá využitie pre vlastníkov ostatných susedných nehnuteľností. Z bodu 3.2.4 písm. c) tejto internej smernice takto vyplýva len to, že ide o prevod pozemku, ktorý susedí s pozemkom žiadateľa, na ktorom je postavená stavba, a nie je stanovené, na aký účel má byť pozemok využívaný. Je zrejmé, že účelom prevodu sporného pozemku pôvodnej žalovanej 2 nemalo byť jeho využitie ako jediného prístupu k jej nehnuteľnosti, keďže z vykonaného dokazovania vyplýva, že pôvodná žalovaná 2 mala prístup do svojho rodinného domu aj z druhej strany. Odvolací súd preto odvolacie námietky žalobcu nepovažoval za dôvodné.

10. Sťažovateľ podal proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. V dovolaní namieta, že pokiaľ súdy neuznali jeho naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, takýto postup súdu a zamietnutie žaloby len z tohto dôvodu spôsobuje nesprávne procesné posúdenie žaloby žalobcu.

11. Najvyšší súd uznesením č. k. 7Cdo/156/2020 z 25. novembra 2020 dovolanie sťažovateľa ako neprípustné odmietol a konštatoval, že žalobca namieta nesprávne právne posúdenie súdov nižších stupňov týkajúcich sa nedostatku jeho naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vlastníckeho práva. Vo vzťahu k takto sťažovateľom vymedzenému dovolaciemu dôvodu uviedol, že pri posudzovaní, či došlo postupom odvolacieho súdu k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces, sa dovolací súd nemôže zaoberať vecnou správnosťou právnych záverov odvolacieho súdu. Najvyšší súd už vo svojich skorších rozhodnutiach uviedol, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením. Nesprávne právne posúdenie vecí preto nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (R 24/2017).

II. Argumentácia sťažovateľa

12. Sťažovateľ považuje postup súdov za konanie, ktorým dochádzka k „zakonzervovaniu“ stavu vyvolaného postupom žalovaného 1, ktorý, ignorujúc skutočný stav veci, rozhodol o predaji svojho majetku na účel, pri realizácii ktorého dôjde k bezprostrednému ohrozeniu života, zdravia a majetku sťažovateľa a jeho rodiny. Spôsobom opísaným v žalobe nastáva legalizácia stavu, ktorý je v rozpore s právami sťažovateľa na ochranu jeho majetku, pričom výkonom vlastníckeho práva dôjde k bezprostrednému nebezpečenstvu zásahu do iných práv sťažovateľa spôsobom, ktorý ústava nepripúšťa (čl. 20 ods. 3 ústavy). Sťažovateľ sa pri tom nemôže stotožniť s argumentáciou všeobecných súdov, že ochrany svojich práv sa môže domáhať v inom, už prebiehajúcim konaní. V situácii, keď hrozí bezprostredné ohrozenie základných práv účastníka súdneho konania, ktorý sa domáha na súde ich ochrany, je povinnosťou súdu poskytnúť mu ochranu.

13. V súvislosti so skúmaním existencie naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v zmysle § 137 písm. c) CSP tento je potrebné v situácii, ktorá bola zistená dokazovaním, aplikovať v širšom kontexte, nie len s ohľadom na to, či by vyhovie žalobe sťažovateľa malo priamy účinok na odstránenie stavu ohrozenia. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný 1 bol včas a riadne informovaný okresným úradom, že stav pozemku nevyhovuje tomu, aby bol používaný ako cestná komunikácia. Ak súd o takejto situácii na základe vykonaných dôkazov má vedomosť, je nepochybné, že existencia naliehavého právneho záujmu na navrátení do pôvodného stavu je dostatočným dôvodom na podanie určovacej žaloby. Len na základe takéhoto určenia vlastníckeho práva by mohol znovu prebehnúť zákonný predaj tohto pozemku za splnenia podmienok, ktoré budú garantovať ochranu práv a chránených záujmov sťažovateľa a jeho rodiny. Takýmto určením by sa vytvoril právny stav, keď by žalovaný 1 pri rozhodovaní o nakladaní so svojím majetkom musel vziať do úvahy všetky okolnosti prípadu, najmä stav spornej nehnuteľnosti a zistenia vyplývajúce z odporúčania okresného úradu. Sťažovateľ preto považuje postup súdov, ktoré konštatovali a akceptovali záver, že nie je preukázaná existencia naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva žalovaného 1, za porušenie práva sťažovateľa na súdnu ochranu.

14. Postup súdov, ktoré bez ohľadu na vykonané dokazovanie neposkytli sťažovateľovi ochranu pred realizáciou vlastníckeho práva žalovaných 2 a 3 užívaním ich majetku ako príjazdovej cesty do ich garáže, predstavuje akoby schválenie takéhoto užívania majetku, ktoré je však v rozpore s čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy. Výkonom práva žalovaných 2 a 3 užívať spornú nehnuteľnosť ako príjazdovú cestu do garáže hrozí v zmysle odporúčania okresného úradu bezprostredné ohrozenie nielen života, zdravia a majetku sťažovateľa a jeho rodiny, ale aj samotných žalovaných 2 a 3 a akéhokoľvek náhodne okoloidúceho človeka. Sťažovateľ uvádza, že neexistuje žiadny relevantný podklad, na základe ktorého by žalovaný 1 mohol sporný pozemok zahrnúť do rámca pozemných komunikácií v jeho pôsobnosti.

15. Sťažovateľ je preto aj z dôvodu, že konaním a rozhodnutiami súdov dochádza k nemennosti právneho stavu, ktorého následkom je reálna hrozba z ohrozenia a porušenia práv sťažovateľa na ochranu jeho života, zdravia a majetku, presvedčený, že v konaní pred súdmi došlo k porušeniu jeho práv chránených v čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy.

16. Podľa sťažovateľa je potrebné posúdiť aj to, či jeho práva neboli porušené aj zvoleným spôsobom predaja, pričom je namieste otázka, prečo žalovaný 1 nepredával spornú nehnuteľnosť iným spôsobom, pri ktorom by mali možnosť sa o ňu uchádzať aj iní záujemcovia. Sťažovateľ zdôrazňuje, že pred tým, ako právna predchodkyňa žalovaných 2 a 3 podala žiadosť o odkúpenie pozemku, žiadosť o jeho odkúpenie opakovane podal sťažovateľ a jeho rodina, pričom žalovaný 1 žiadostiam nevyhovel.

17. Sťažovateľ sa domáha aj priznania finančného zadosťučinenia v sume 10 000 eur vzhľadom na dĺžku konania a trvanie reálnej hrozby vzniku škody v dôsledku postupu súdov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

18. Sťažovateľ v dôvodoch ústavnej sťažnosti zjavne atakuje rozhodnutia všeobecných súdov v jeho veci, no napriek tomu v petite sťažnosti ako zásah do označených základných práv označil postup súdov v konaniach, ktoré boli vydaním týchto rozhodnutí zavŕšené. Napriek tomu však ústavný súd, zohľadňujúc ústavnú sťažnosť ako celok, vychádzal z toho, že postupy orgánov verejnej moci (súdov) boli v prípade sťažovateľa zavŕšené rozhodnutiami, a preto (berúc do úvahy hľadisko hospodárnosti konania a zjavnú bezúspešnosť ústavnej sťažnosti) nevyzýval sťažovateľa na odstránenie popísaného nedostatku a, rešpektujúc dôvody ústavnej sťažnosti, za jej predmet ustálil rozhodnutia všeobecných súdov.

19. Podstatou ústavnej sťažnosti namietajúcou porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy a základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom konajúcich súdov o neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vlastníckeho práva žalovaného 1 k spornej nehnuteľnosti. Je toho názoru, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný už len z toho dôvodu, že užívaním spornej nehnuteľnosti žalovanými 2 a 3 ako príjazdovej cesty dochádza k reálnemu ohrozeniu majetku a života sťažovateľa a jeho rodiny a k všeobecnému ohrozeniu.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu:

20. Z princípu subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy) vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

21. Sťažovateľ využil svoje právo podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Uplatnenie právomoci krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na uvedené ústavný súd

pri predbežnom prerokovaní túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

22. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu namieta jeho právny záver o stotožnení sa s právnym názorom okresného súdu o neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vlastníckeho práva. V odvolaní sťažovateľ namietal, že naliehavý právny záujem je daný z dôvodu „zasieťovania“ pod sporným pozemkom, ktorého užívanie ako príjazdovej cesty môže viesť k poškodeniu sietí pod ním vedúcich a k následnému (všeobecnému) ohrozeniu života a zdravia. Krajský súd v reakcii na túto odvoláciu námietku sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, v zmysle ktorých vyhovie žalobe by znamenalo iba „návrat“ vlastníctva k spornému pozemku do rúk žalovaného 1, v dôsledku čoho by však právna pozícia sťažovateľa nebola nijako ovplyvnená. Sťažovateľ vo svojej argumentácii zjavne nezohľadňuje pre jeho spor podstatné odlišenie medzi vlastníckym právom ako celkom a jeho užívacím komponentom. V dôsledku prevodu vlastníckeho práva neodpadajú obmedzenia užívania predmetu vlastníctva plynúce z osobitných právnych predpisov alebo z právnych aktov na ich základe vydaných. Odvolanie sťažovateľa zamýšľalo spochybníť prevod vlastníckeho práva ako celku len na báze ním argumentovaných obmedzení v užívaní sporného pozemku. Takýto žalobný konštrukt však zjavne nie je spôsobilý založiť naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva ako celku, ak sa sťažovateľ osobitnou žalobou môže domáhať, aby žalovaný vlastník dôsledne rešpektoval užívacie obmedzenia, ako na to výstižne poukázal krajský súd v bode 20 odôvodnenia svojho rozsudku.

23. Ústavný súd, vychádzajúc z uvedeného, konštatuje, že postup krajského súdu, ktorý sa pri posudzovaní odvolania sťažovateľa v celom rozsahu stotožnil s právnym záverom okresného súdu o nepreukázaní naliehavého právneho záujmu sťažovateľa na požadovanom určení vlastníckeho práva a odvolacie námietky sťažovateľa vyhodnotil ako nedôvodné, sa nejaví ako arbitrárny alebo ústavne neudržateľný. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04). Keďže právny záver krajského súdu v okolnostiach sťažovateľovej veci takéto znaky nevykazuje, ústavný súd nie je oprávnený ho nahrádzať.

III.3. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

24. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže v konkrétnej veci uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (aj keď toto posúdenie najvyšším súdom je z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti preskúmateľné ústavným súdom v konaní o ústavnej sťažnosti). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania

je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016, II. ÚS 255/2018).

25. Ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľ v dôvodoch ústavnej sťažnosti neformuluje kritiku selektívne voči jednotlivým napadnutým rozhodnutiam všeobecných súdov, ale námietky sú prednesené voči všetkým trom napadnutým rozhodnutiam spoločne. Tento prístup sťažovateľa však znamená, že v časti ústavnej sťažnosti smerujúcej voči napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu nie je zohľadnená skutočnosť mimoriadnej povahy dovolania ako opravného prostriedku, čo má za následok jednak to, že najvyšší súd v rámci konania o dovolaní nemá možnosť preskúmať právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu v celej šírke skutkového a právneho základu, ale aj to, že dovolateľova (sťažovateľova) zodpovednosť za procesnú perfektnosť dovolania v zmysle dôsledného rešpektovania zákonom predpísaného vymedzenia jeho dôvodov je posilnená.

26. Z obsahu dovolacieho uznesenia ústavný súd zistil, že sťažovateľ svoje dovolanie založil na dôvode podľa § 420 písm. f) CSP, pričom však túto vadu prevažne odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom, konkrétne v otázke naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vlastníctva v prospech žalovaného 1. Na popísaný nedostatok dovolací súd riadne poukázal (v bodoch 25 a 26 napadnutého uznesenia), ešte predtým však preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu z hľadiska kvality jeho odôvodnenia [prípadný zistený nedostatok by mohol založiť záver o danosti dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, pozn.]. Popísanému procesnému prístupu dovolacieho súdu však sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstate nič nevytyka. Okrem toho najvyšší súd v bode 27 odôvodnenia svojho uznesenia sťažovateľovi opäť stručne vysvetlil, prečo v prípade jeho určovacej žaloby skutočne naliehavý právny záujem nie je daný.

27. S poukazom na uvedené ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd poskytol sťažovateľovým základným právam súdnu ochranu v medziach zákona, ktorý základné právo na súdnu ochranu vykonáva (čl. 51 ods. 1 ústavy), pričom tieto medze dôsledne rešpektoval, a preto mu z ústavnoprávneho hľadiska nemožno nič vytknúť. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, preto nezistil, že by účinky výkonu jeho dovolacej právomoci pri posudzovaní prípustnosti dovolania sťažovateľa podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP boli nezlučiteľné so základným právom strany konania na súdnu ochranu.

28. Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnené námietky sú nedôvodné a nesignalizujú takú priamu príčinnú súvislosť s možným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie. Skutočnosť, že konajúce súdy v napadnutých rozhodnutiach vyslovili právny názor, s ktorým sa sťažovateľ nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení označených práv. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia označených práv napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

29. S prihliadnutím na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku rozhodovanie o návrhoch sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. decembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu